

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

Aşağıdaki sorularımın İçişleri Bakanı Ali Yerlikaya tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Serhat EREN
Diyarbakır Milletvekili

Adana Suluca 1 No'lu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde tutulan siyasi mahpuslardan tarafıma iletilen mektupta, cezaevinde uzun süredir sistematik hale gelen ağır tecrit, yalnızlaştırma ve izolasyon uygulamalarına ilişkin ciddi hak ihlalleri aktarılmıştır.

Mektupta anlatılan uygulamalar, yalnızca bireysel ihlaller değil; yüksek güvenlikli cezaevlerinde uygulanan ve mahpusları psikolojik olarak baskı altına almayı hedefleyen bir infaz rejiminin parçası niteliğindedir. Cezaevinin "kuyu tipi" olarak tanımlanan fiziki yapısı ile idarenin güvenlik gerekçesiyle yürüttüğü keyfi yerleştirme ve sınıflandırma politikaları bir araya geldiğinde, mahpuslar açısından ağır bir tecrit ve psikolojik işkence ortamı oluşmaktadır.

Mektupta, Kürt siyasi tutsakların DAEŞ, FETÖ mensupları ve cinsel suç failleri gibi farklı gruplarla aynı modüllere yerleştirildiği; pencerelerin birbirine son derece yakın olması nedeniyle sürekli tahrik ve provokasyona açık bir ortam yaratıldığı belirtilmektedir. Bu yerleştirme politikasının cezaevi idaresi tarafından bilinçli ve sistematik biçimde sürdürüldüğü ifade edilmektedir.

Ayrıca mahpusların birbirlerinden sistematik olarak uzaklaştırıldığı, hava alma imkanının fiilen ortadan kaldırıldığı, üç kişilik dar odalarda 7/24 kamera altında tutulma uygulamasının mahremiyet hakkı ile bağdaşmadığı ve psikolojik işkence niteliği taşıdığı aktarılmıştır. Tek başına kalamaz raporu bulunan hasta mahpusların dahi bu koşullarda tutulması, sağlık ve yaşam hakkı açısından ciddi riskler doğurmaktadır. Mektupta aktarılan tüm bu uygulamalara karşı yapılan başvuruların cezaevi idaresi tarafından karşılıksız bırakıldığı, herhangi bir iyileştirme sağlanmadığı ve mahpusların başka bir başvuru yolu kalmadığı için süresiz ve dönüşümlü açlık grevine başladıkları ifade edilmektedir.

Bu bağlamda;

- 1- Adana Suluca 1 No'lu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde mahpusların modül, koridor ve oda yerleştirmeleri hangi mevzuat hükümleri ve hangi objektif kriterler esas alınarak yapılmaktadır? Bu kriterler yazılı bir yönergeye bağlanmış mıdır?
- 2- Kürt siyasi tutsakların, DAEŞ, FETÖ mensupları ve cinsel suç failleri gibi farklı suç gruplarıyla aynı modüllere yerleştirilmesi yönünde cezaevi idaresine verilmiş bir talimat ya da genel uygulama bulunmakta mıdır? Bu yerleştirmelerin güvenlik, disiplin veya infaz rejimi açısından gerekçesi nedir?
- 3- Aynı siyasi gruptaki mahpusların birlikte kalma ve yerleştirmenin modül esasına göre yapılması yönündeki taleplerinin reddedilmesine ilişkin somut gerekçeler nelerdir? Bu

talepler hakkında kaç başvuru yapılmış, kaç reddedilmiş, reddedilme gerekçeleri nelerdir?

- 4- Adana Suluca 1 No'lu Cezaevi'nde modüllerde bulunan pencerelerin birbirine son derece yakın olması nedeniyle mahpuslar arasında provokasyona açık bir ortam oluştuğuna dair iddialar hakkında Bakanlığınızca herhangi bir inceleme veya denetim yapılmış mıdır?
- 5- Cezaevinde mahpusların birbirlerinden sistematik biçimde uzaklaştırıldığı ve yan modüllere dahi yerleştirilmedikleri iddiaları doğru mudur? Bu uygulamanın infaz hukuku ve eşitlik ilkesi açısından dayanağı nedir?
- 6- Üç kişilik odalarda mahpusların 7/24 kamera gözetimi altında tutulmasına ilişkin uygulamanın hukuki dayanağı nedir? Bu kameralarda ses kaydı alınmakta mıdır? Kamera yerleşimi mahrem alanları kapsamakta mıdır? Bu uygulama hakkında mahpuslara yazılı bir bilgilendirme yapılmış mıdır?
- 7- Tek başına kalamaz raporu bulunan hasta mahpusların üç kişilik dar odalarda ve sürekli kamera gözetimi altında tutulmasının sağlık ve yaşam hakkı açısından doğuracağı risklere ilişkin Bakanlığınızca hazırlanmış bir değerlendirme veya sağlık raporu bulunmakta mıdır?
- 8- Adana Suluca 1 No'lu Cezaevi'nde tek başına kalamaz raporu bulunan kaç mahpus bulunmaktadır? Bu mahpuslardan kaç hâlen tekli ya da üç kişilik odalarda tutulmaktadır?
- 9- Aynı kampüs içerisinde koşulları daha uygun olduğu belirtilen diğer ceza infaz kurumlarına hasta mahpusların sevk edilmemesinin gerekçesi nedir? Bu konuda yapılmış başvurular ve verilen yanıtlar nelerdir?
- 10- Cezaevinde ağır tecrit, izolasyon ve keyfi yerleştirme uygulamalarına karşı başlatılan süresiz ve dönüşümlü açlık grevine ilişkin Bakanlığınızca herhangi bir inceleme, görüşme veya iyileştirme girişimi yapılmış mıdır? Yapıldıysa sonuçları nelerdir?
- 11- Adana Suluca 1 No'lu Yüksek Güvenlikli Cezaevi'nde uygulanan infaz rejiminin, işkence ve kötü muamelenin önlenmesine ilişkin ulusal ve uluslararası standartlara uygunluğu konusunda Bakanlığınızca yürütülen bir denetim ya da planlanan bir reform çalışması bulunmakta mıdır?